

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH WYCHOWAWCZO

Cele procedur

- usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach trudnych
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych poprzez wskazanie działań profilaktycznych
- wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia

Warunki konieczne do stosowania procedur

Adekwatne postępowanie w sytuacjach trudnych wychowawczo wymaga dobrego rozpoznania problemu, zdarzenia, pełnej wiedzy na temat ucznia i jego rodziny, rozpoznania motywów postępowania i zastosowania odpowiedniej procedury postępowania. Nauczyciele i wychowawcy mogą wspierać się pomocą pedagoga szkolnego, nadzoru pedagogicznego, personelu medycznego, pracowników ochrony, Policji, Sądu ds. Rodziny i Nieletnich, poradni specjalistycznych. Skuteczność zastosowania procedur wymaga dobrej współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia.

Metody którymi można to osiągnąć to:

- zebrania klasowe integracyjne,
- spotkania indywidualne z wychowawcą
- spotkania typu wychowawca- pedagog szkolny- rodzic, które można poszerzyć w zależności od sytuacji o dyrektora, wicedyrektora, nauczyciela uczącego,
- zeszyt uwag ucznia z informacjami o zaistniałych sytuacjach,
- wezwania listowne i telefoniczne,
- udział rodziców w imprezach szkolnych
- udział rodziców w wycieczkach szkolnych,
- udział rodziców w działaniach wychowawczych szkoły

Łamanie regulaminu szkolnego

1) Brak zmiany obuwia na terenie szkoły(z wyjątkiem dnia mundurowego)

1. Poinformowanie wychowawcy o tym fakcie:

- bezpośrednio lub pośrednio poprzez wpis do dziennika lekcyjnego.

2. Interwencja wychowawcy:

- rozmowa z uczniem wyjaśniająca przyczyny braku zmiany obuwia
- zastosowanie kary statutowej, np. upomnienie wychowawcy
- w razie powtórki tegoż zachowania zalecenie np. sprzątnięcia wyznaczonego odcinka na terenie szkoły.

2) Nieodpowiedni strój

1. Działania doraźne (reakcja natychmiastowa)

a) Rozmowa indywidualna (nie na forum klasy) z uczniem ubranym niestosownie.

- w przypadku braku poprawy zachowania powiadomić rodziców.

3) Używanie wulgaryzmów wobec rówieśników, agresja słowna

1. Przekazanie informacji wychowawcy klasy o zaistniałym zdarzeniu:
 - Bezpośrednio lub zapis w dzienniku lekcyjnym
2. Rozmowa wychowawcy z uczestnikami zajęcia, określenie przyczyn i skutków,
3. Powiadomienie rodziców o zaistniałej sytuacji,
4. Zastosowanie kar statutowych,
5. Rozmowa wychowawcy z uczniem, jego rodzicem, w obecności pedagoga szkolnego – zobowiązanie rodzica i ucznia agresywnego do podjęcia przez ucznia terapii w celu radzenia sobie z agresją.

4) Udział uczniów w bójkach

1. Interwencja bezpośrednia :
 - rozdzielenie bijących
 - udzielenie pomocy medycznej poszkodowanym (jeśli jest taka potrzeba)
2. Poinformowanie o zdarzeniu dyrektora szkoły
3. Poinformowanie o zdarzeniu wychowawcy klasy:
4. Interwencja wychowawcy:
 - pośrednio poprzez wpis do dziennika lekcji.
5. Interwencja wychowawcy:
 - rozmowa wychowawcy z uczniami – ustalenie powodu bójki,
 - wysłuchanie wszystkich osób biorących udział w bójce , a także świadków zdarzenia,
 - skierowanie uczestników bójki do pedagoga
 - poinformowanie o wydarzeniu rodziców uczniów, biorących udział w bójce,
6. Ustalenie kary wg Statutu dla uczestników w porozumieniu z rodzicami i dyrektorem.
7. Rozmowa wychowawcy, pedagoga szkolnego , rodzica i ucznia – uczestnika bójki – zobowiązanie do podjęcia terapii radzenia sobie z agresją.
8. W klasach , gdzie wystąpił fakt bójki przeprowadzenie lekcji na temat:
 - radzenia sobie z agresją,
 - dlaczego przyzwalamy na agresję – syndrom świadka.

5) Palenie papierosów w szkole, używanie tabaki

1. Poinformowanie wychowawcy klasy o fakcie palenia papierosów przez ucznia
 - bezpośrednio lub pośrednio poprzez wpis do dziennika lekcji .
2. Interwencja wychowawcy
 - rozmowa z uczniem- uświadomienie uczniowi , że wybrał najgorszy sposób radzenia sobie z problemami,

- powiadomienie rodziców,
- zastosowanie kary statutowej,
- nakaz posprzątania miejsca, gdzie palone były papierosy,
- poinformowanie pedagoga szkolnego

3. Interwencja pedagoga szkolnego na wniosek wychowawcy w sytuacji powtarzającej się.

4. Prowadzenie działań profilaktycznych :

- pogadanki na lekcjach wychowawczych na temat :
 - radzenia sobie z napięciem emocjonalnym,
 - sposoby radzenia sobie ze stresem,
 - propagowanie zdrowego stylu życia,
 - pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
 - trudności pozbycia się nałogu.
- prowadzenie na terenie szkoły akcji propagujących zdrowy styl życia.

6) Picie lub przebywanie w szkole po użyciu alkoholu

1. Przekazanie ucznia pod opiekę:
 - dyrektora lub wyznaczonej osoby
2. Przekazanie informacji dyrektorowi , wychowawcy, pedagogowi szkolnemu o fakcie picia alkoholu bądź podejrzenia , że uczeń jest pod wpływem alkoholu.
3. Zawiadomienie rodziców (opiekunów , wychowawców) o sytuacji i konieczności osobistego odbioru dziecka ze szkoły.
4. Kontrola poziomu spożycia alkoholu przez policję w obecności rodzica, opiekuna, wychowawcy (w przypadku ucznia niepełnoletniego) lub podpisanie oświadczenia rodzica lub wyżej wymienionych osób o stanie nietrzeźwości dziecka.
5. W sytuacji powtarzającej się zobowiązanie rodzica i ucznia do podjęcia stosownej terapii w placówkach do tego przeznaczonych.
6. Zastosowanie wobec ucznia kary statutowej.
7. Przygotowanie przez ucznia lekcji wychowawczej na temat szkodliwości alkoholu.

7) Kradzież na terenie szkoły.

Sytuacja, gdy uczeń zostanie złapany na „gorącym uczynku”

1. Powiadomienie dyrektora szkoły, przekazanie informacji o okolicznościach czynu , świadków.
2. Przekazanie sprawcy dyrektorowi.
3. Powiadomienie rodziców ucznia i wezwanie ich do szkoły.
4. Powiadomienie przez dyrektora policji, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.).
5. Zabezpieczenie dowodów przestępstwa.
6. Zastosowanie wobec ucznia kary statutowej.

Sytuacja, gdy został zgłoszony nauczycielowi fakt kradzieży

1. Powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Powiadomienie wychowawcy , pedagoga szkolnego.
3. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
4. W zależności od sytuacji powiadomienie policji.
5. Zabezpieczenie dowodów przestępstwa.

Postępowanie wobec ucznia, który stał się ofiarą

1. Jeżeli uczeń doznał obrażeń ciała – udzielenie pierwszej pomocy, wezwanie lekarza.
2. Powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Wezwanie policji , jeśli istnieje konieczność zabezpieczenia śladów przestępstwa.
4. Powiadomienie rodziców ucznia.
5. Ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
6. Udzielenie pomocy psychologicznej bądź zobowiązanie rodziców do udania się do specjalisty.

W każdym przypadku wychowawca powiadamia na zebraniu rodziców o zaistniałej sytuacji. Na godzinie wychowawczej przeprowadza rozmowy z uczniami , pogadanki na temat kradzieży, przestępstwa. Zorganizowanie spotkania z policjantem.

8) Akty wandalizmu

1. Poinformowanie o zdarzeniu dyrektora szkoły i wychowawcy klasy
 - bezpośrednio
 - pośrednio poprzez wpis do zeszytu uwag klasy
2. Interwencja wychowawcy klasy:
 - rozmowa z uczniem w celu rozpoznania przyczyn zachowania.
 - wezwanie do szkoły rodziców ucznia,
 - poinformowanie rodziców i uczniów o konsekwencjach wandalizmu (materialnych i społecznych, obniżonej oceny z zachowania) i zastosowanie kary statutowej)
3. Ustalenie wspólnie z rodzicami i uczniem sposobu naprawienia wyrządzonych szkód lub uiszczenie opłaty za ich naprawę.
4. Zobowiązanie rodzica i ucznia do podjęcia pracy nad eliminacją wandalizmu z zachowania.
5. Przeprowadzenie lekcji wychowawczej na temat szacunku dla dobra wspólnego.

W przypadku , gdy brak jest sprawcy:

- poinformowanie przez dyrektora szkoły uczniów klasy , która mogła dokonać aktu wandalizmu o konieczności ujawnienia sprawcy lub zobowiązanie do pokrycia pełnego kosztu naprawy.

9) Oszustwo, fałszowanie dokumentów szkolnych.

Fałszowanie dokumentów szkolnych

1. Konfrontacje.
2. Wezwanie rodziców do szkoły – informacja o zaistniałym zachowaniu.
3. Zastosowanie kary statutowej.

10) Zastraszanie, wymuszanie, wywieranie presji.

Działania wobec ofiary

1. Rozmowa z ofiarą w celu udzielenia wsparcia.
2. Poinformowanie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora , wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego.
 - Wezwanie rodziców dziecka ofiary w celu nawiązania współpracy.
 - Skierowanie ucznia do pedagoga szkolnego lub psychologa na terapię dla ofiar przemocy.
 - Otoczenie ucznia we współpracy z pedagogiem szkolnym szczególną opieką.

Działania wobec sprawcy

1. Rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego w celu uświadomienia konsekwencji prawnych, społecznych i psychologicznych czynu.
2. Wezwanie rodziców dziecka sprawcy:
 - poinformowanie ich o zaistniałym fakcie,
 - podjęcie próby nawiązania współpracy w resocjalizacji ucznia,
 - poinformowanie o zastosowanej karze .
 - skierowanie sprawcy na terapię do placówki specjalistycznej.
 - Podjęcie przez ucznia działań społecznie akceptowalnych na rzecz środowiska szkolnego lub społeczności lokalnej.
 - Stała obserwacja zachowania się ucznia (arkusz obserwacyjny).
 - W przypadku braku współpracy rodziców sprawcy i ucznia ze szkołą oraz powtórzenia czynu poinformowanie policji oraz Sądu Rodzinnego

11) Ataki w stosunku do nauczycieli (agresja słowna , wulgaryzmy).

1. Powiadomienie dyrektora, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego o zaistniałym fakcie agresji.
2. Powiadomienie rodziców ucznia – sprawcy o zachowaniu dziecka.
3. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
4. Rozmowa uczeń – rodzic – nauczyciel – dyrektor celem ustalenia przyczyny takiego zachowania , sposobu naprawienia relacji z nauczycielem, uświadomienie konieczności pracy nad zmianą zachowania się ucznia.
5. Przeproszenie nauczyciela przez ucznia i jego rodziców.
6. Zastosowanie kary regulaminowej – nagana wychowawcy ewentualnie nagana dyrektora. .
7. Zlecenie uczniowi prac dodatkowych np. opracowanie referatu „ kultura języka „ oraz wygłoszenie go na forum klasy.

12) Agresja fizyczna w stosunku do nauczycieli

1. Poinformowanie o zaistniałej sytuacji dyrektora , wychowawcy , pedagoga szkolnego.
2. Wezwanie do szkoły rodziców ucznia – agresora (natychmiastowe stawiennictwo).

3. Jeśli doszło do uszkodzenia ciała nauczyciela:
 1. udzielenie pomocy medycznej i psychologicznej poszkodowanemu,
 2. zabezpieczenie dowodów przestępstwa i świadków zdarzenia,
 3. powiadomienie policji.
 4. Rozmowa dyrektora , wychowawcy , pedagoga szkolnego, rodziców i ucznia dotyczące dalszego pobytu ucznia (sugerowana zmiana szkoły , zobowiązanie ucznia do podjęcia terapii radzenia sobie z agresją albo postawienie wniosku na Radzie Pedagogicznej o skreślenie z listy uczniów).
 5. Przeproszenie nauczyciela przez ucznia i jego rodziców.